

Forretningsliv i forandringens tegn

Det er vel ikke nogen hemmelighed, at mange synes, forretningslivet i den indre by i de seneste år har undergået store forandringer. Især etableringen af "Center Øst" og opførelsen af "Borgen" i midtbyen for tre år siden har betydet store forandringer.

Men bortset fra en ret stabil periode i anden halvdel af 1900-tallet, der egentlig ikke medførte store forandringer, er det ikke et nyt fænomen.

Gennem århundrederne har der såmænd også været mange eksempler på forretninger, der er opstået, er flyttet til en anden adresse eller helt er ophørt.

Et godt eksempel på en ejendom, der er undergået mange forandringer i de sidste 200 år, er således Perlegade 28.

De først kendte ejere – der også drev forretning på stedet – var familien Gorrissen/Günther Sohn, der havde forretning med manufaktur, vin, korn og kolonial. Det var bl.a. de ejere, der i 1803 byggede det store pakhus (nedrevet i 1970 i forbindelse med anlæggelsen af den nuværende p-plads).

Den sidste Günther Sohn døde i 1868 og i 1870'erne overtog bankdirektør Chr. Jørgensen ejendommen (det var ham, der senere begik det underslæb, der førte til

Sonderburger Banks krak, men det er en helt anden historie). Banken havde til huse på første sal og blev her, indtil den nuværende, kendte Danske Bank bygning opførtes i 1906. Forretningslokalerne lejedes ud til vekslende forretningsfolk, og bagbygningerne husede diverse småhåndværkere, øl-depot med sodavandsfabrik og indtil nogle år før nedrivningen, VVS-firmaet Louis Petersen A/S.

Fra 1882 til 1895 drev Th. J. Mørch isenkramforretning i bygningen. Han flyttede derefter ned på Perlegade 9, og hans forretning blev senere til Lorenz Andersen/Inspiration.

Efter isenkrammer Mørch overtog direktør Peter Helmer forretningslokalerne, hvor han drev manufakturhandel, samtidig med, at han var direktør for Sønderborg Bank på første sal.

Den længste, uforanderlige periode tog sin begyndelse i 1903, hvor købmændene (læs manufakturhandlerne) Harald Helmer og Viggo Jørgensen åbnede den senere så kendte manufakturforretning Helmer & Jørgensen. I 1906 købte firmaet H&J bygningen af Sonderburger Bank formedelst 87.500 Reichsmark (med bl.a. en klausul om, at de ikke måtte drive bankvirksomhed dér de første fem år!).

Harald Helmer trak sig – af aldersmæssige grunde – ud af firmaet i 1950, og forretningen fortsatte med anden og tredje generation Jørgensen som indehavere indtil 1988, hvor indehaverne lejede lokalerne ud til Damkjær Damekonfektion. Allerede i 1982 havde man dog lejet den bagerste halvdel af stueetagen ud til Jysk Sengetøjslager, der hermed åbnede sin butik nr. 30, ligesom

der var speciallægepraksis på første sal fra 1982 til 2005.

I 1998 – og et par år efter at Jysk Sengetøjslager var flyttet ud i Center Øst – solgte Damkjær lejekontrakten til elektronikkæden Merlin, der var i lokalerne, indtil firmaet gik konkurs og lukkede i 2008.

Siden 2009 har elektronikkæden FONA haft til huse i lokalerne, men også dette firma er i skrivende stund ophørt med at eksistere, og den 6. oktober 2016 åbnede Matas-kæden deres hidtil største butik, hvor også en filial af Løve Apoteket har fået plads.

Kai Viggo Jørgensen, okt. 2016
